

Skolenkäten hösten 2017

Skolenhetsrapport

Enkätresultat för elever i år 2

REFIS Rörent friskola Sthlm, REFIS
RÖRENTREPRENÖRERNAS FRISKOLA I
STOCKHOLM A

Antal elever: 39

Antal svarande: 33

Svarsfrekvens: 85 procent

Klasser: 16J, 16T

Innehållsförteckning

Inledning	2
Resultat indexvärden – diagram	3
Resultat indexvärden – tabell	4
Resultat indexvärden – förändring	5
Resultat indexvärden – jämförelser	6
Resultat frågeområden och påståenden	7
Redovisningsprinciper	15
Principer för att skydda respondenternas anonymitet	15
Om Skolenkäten	16

Inledning

Skolenkäten genomförs med alla skolenheter under en tvåårsperiod. Enkäten är ett viktigt underlag i Skolinspektionens arbete med att granska landets skolor. Svaren på vissa frågor redovisas även på Skolverkets webbplats [Välja skola](#), som riktar sig till föräldrar och elever.

Skolenkäten besvaras av:

- Elever i grundskolans årskurs 5 och 9 samt gymnasieskolans år 2
- Pedagogisk personal¹ i grund- och gymnasieskola
- Vårdnadshavare till barn i förskoleklass, grund- och grundsärskola

Hösten 2017 besvarade 83 049 elever, 25 846 pedagogisk personal¹ och 84 357 vårdnadshavare Skolenkäten. Totalt deltog 1 738 skolenheter i undersökningen.

Mer om Skolenkäten kan du läsa på Skolinspektionens hemsida www.skolinspektionen.se/om-skolenkaten

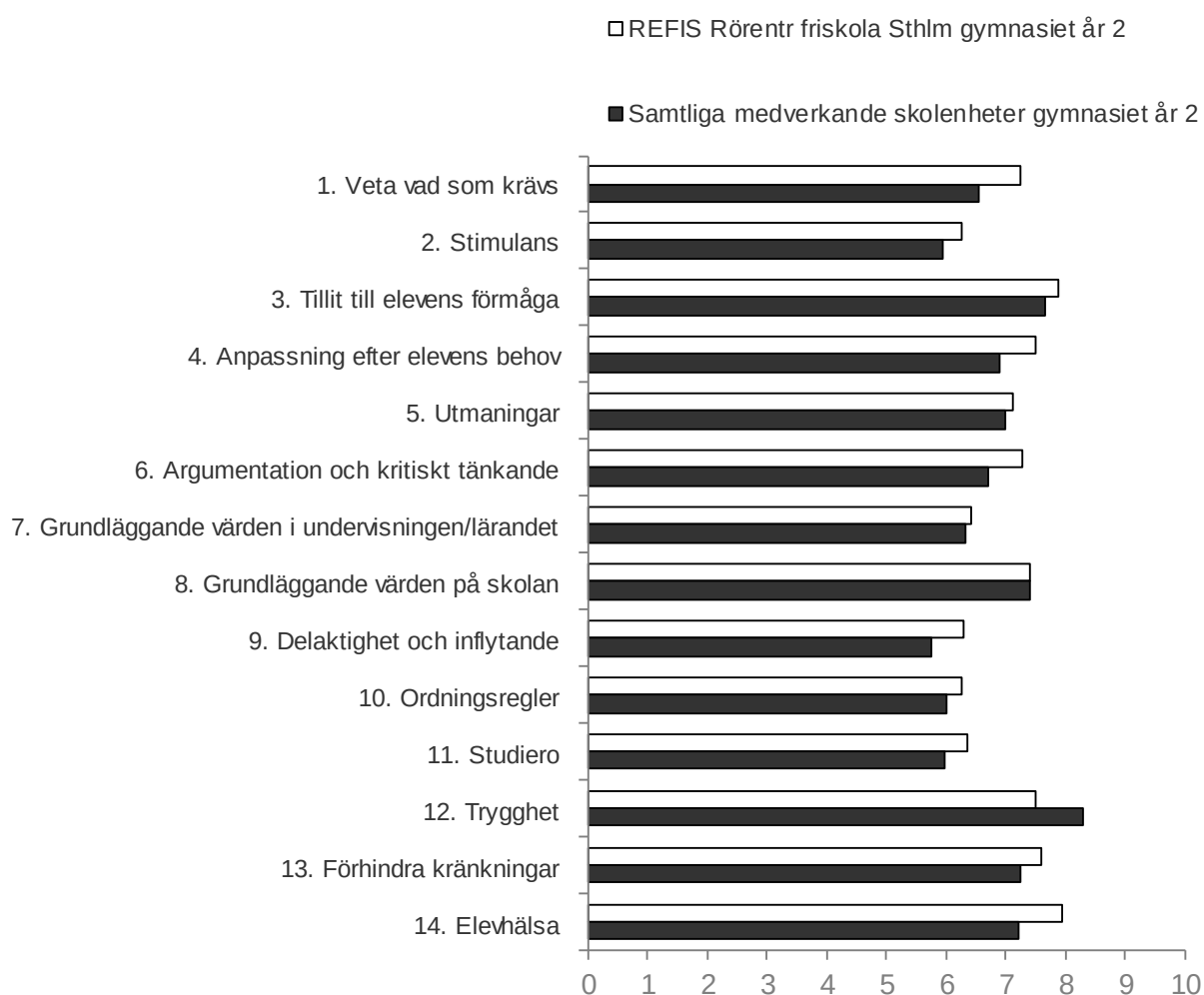
¹ Med pedagogisk personal avses i Skolenkäten den pedagogiska personal som huvudsakligen planerar, bedriver och följer upp undervisning i grundskolan och gymnasiet (observera ej pedagoger inom förskoleklass, skolbarnomsorg eller grundsärskola).

Resultat indexvärden – diagram

Diagram över indexvärden (0–10). Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning. Läs mer om hur indexvärdet beräknas i avsnittet *Om Skolenkäten*.

Vit stapel: Aktuell skolenhet år 2

Svart stapel: Samtliga deltagande skolenheter för insamlingsomgången år 2

Resultat indexvärden – tabell

Tabell över indexvärden (0–10). Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning. Läs mer om hur indexvärdet beräknas i avsnittet *Om Skolenkäten*.

Först presenteras indexvärdet för aktuell skolenhet. Efter det presenteras resultatet för samtliga deltagande skolenheter i insamlingsomgången.

	REFIS Rörent friskola Sthlm gymnasiet år 2	Samtliga medverkande skolenheter gymnasiet år 2
1. Veta vad som krävs	7,3	6,5
2. Stimulans	6,3	6,0
3. Tillit till elevens förmåga	7,9	7,7
4. Anpassning efter elevens behov	7,5	6,9
5. Utmaningar	7,1	7,0
6. Argumentation och kritiskt tänkande	7,3	6,7
7. Grundläggande värden i undervisningen/lärandet	6,4	6,3
8. Grundläggande värden på skolan	7,4	7,4
9. Delaktighet och inflytande	6,3	5,8
10. Ordningsregler	6,3	6,0
11. Studiero	6,4	6,0
12. Trygghet	7,5	8,3
13. Förhindra kränkningar	7,6	7,2
14. Elevhälsa	7,9	7,2

Resultat indexvärden – förändring

Först presenteras indexvärdet för aktuell skolenhet. Efter det presenteras resultatförändringen sedan senaste undersökning aktuell skolenhet deltog i.

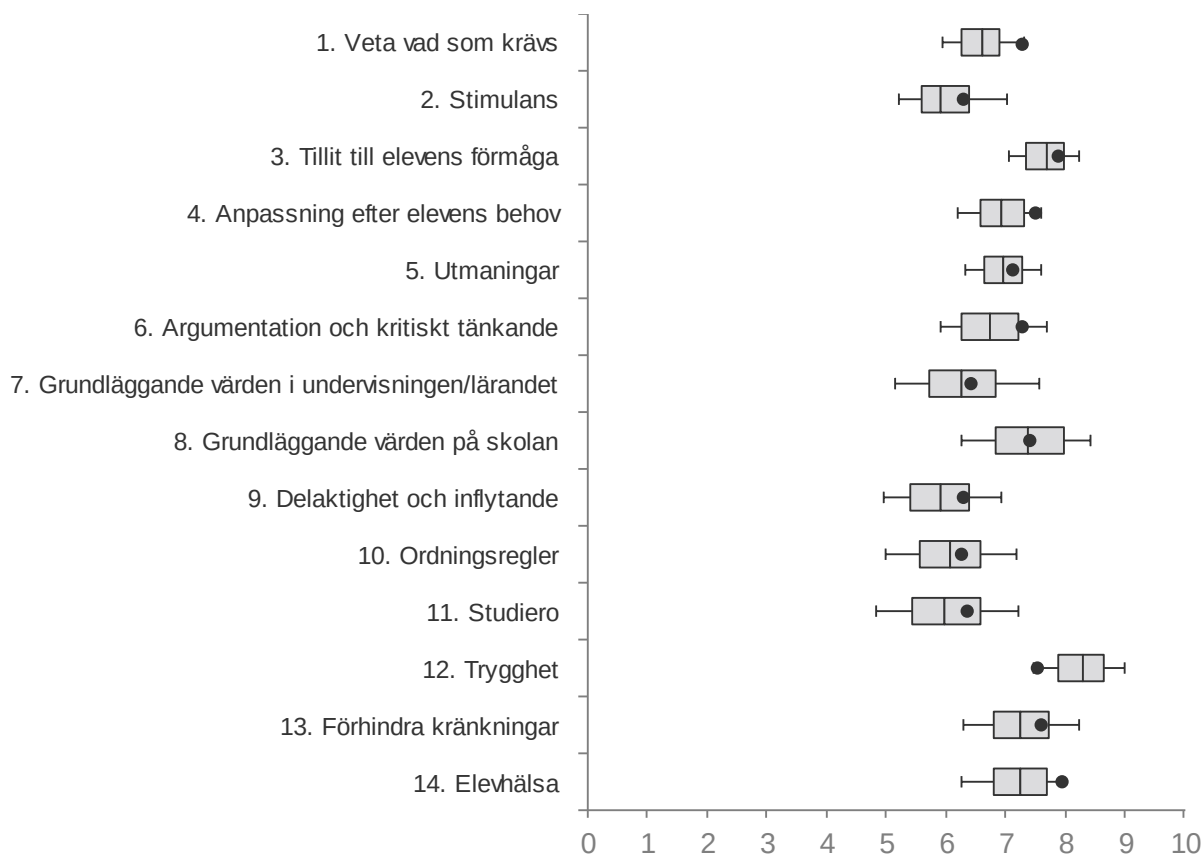
REFIS Rörent friskola Sthlm gymnasiet år 2		
	HT 2017	Förändring *
1. Veta vad som krävs	7,3	-
2. Stimulans	6,3	-
3. Tillit till elevens förmåga	7,9	-
4. Anpassning efter elevens behov	7,5	-
5. Utmaningar	7,1	-
6. Argumentation och kritiskt tänkande	7,3	-
7. Grundläggande värden i undervisningen/lärandet	6,4	-
8. Grundläggande värden på skolan	7,4	-
9. Delaktighet och inflytande	6,3	-
10. Ordningsregler	6,3	-
11. Studiero	6,4	-
12. Trygghet	7,5	-
13. Förhindra kränkningar	7,6	-
14. Elevhälsa	7,9	-

* Skolenheten saknar resultat i tidigare undersökningar.

Resultat indexvärden – jämförelser

Diagrammet nedan visar indexvärdena för den aktuella skolenheten jämfört med samtliga skolenheter i enkätomgången. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning. Läs mer om hur indexvärdet beräknas i avsnittet *Om Skolenkäten*.

För varje frågeområde (index) redovisas spridningen för samtliga skolenheter i enkätomgången genom boxdiagrammet. Den 10:e percentilen är den nivå som 10 procent av skolenheterna ligger under och 90:e percentilen den nivå som 10 procent av skolenheterna ligger över. På motsvarande sätt uttolkas den nedre kvartilen (p25), medianen (p50) och den övre kvartilen (p75). Den svarta punkten visar genomsnittet för den aktuella skolenheten.

Resultat frågeområden och påståenden

Resultat för frågeområden och påståenden för elever i gymnasiets år 2 på den aktuella skolenheten.

* = 1–9 svarande, ** = 10–19 svarande, *** = 20 svarande eller fler

Läs mer om maskeringen i avsnittet *Principer för att skydda respondenternas anonymitet*.

	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
1. Veta vad som krävs											
Mina lärare förklarar vad vi ska göra i skolarbetet så att jag förstår	7,5	13	39%	15	45%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	7,1	8 217	30%	14 512	53%	3 572	13%	671	2%	490	2%
Jag tycker det är svårt att veta vad jag ska klara av i skolan (-)	6,5	*	-	*	-	11	33%	12	36%	0	0%
Samtliga år 2	5,8	1 814	7%	8 098	29%	11 396	41%	4 937	18%	1 217	4%
Jag vet vad jag behöver kunna för att nå kunskapskraven i skolan	7,8	14	42%	15	45%	*	-	0	0%	*	-
Samtliga år 2	6,7	6 960	25%	14 168	52%	4 678	17%	926	3%	730	3%
Index	7,3										
Samtliga år 2	6,5										

2. Stimulans	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Skolarbetet är intressant	6,5	6	18%	20	61%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	6,3	3 921	14%	17 384	63%	4 621	17%	1 063	4%	473	2%
Skolarbetet är roligt	6,2	*	-	22	67%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	5,6	2 408	9%	15 247	56%	7 710	28%	1 546	6%	551	2%
Skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer	6,1	5	15%	19	58%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	5,9	4 074	15%	14 080	51%	6 972	25%	1 481	5%	855	3%
Index		6,3									
Samtliga år 2		6,0									

3. Tillit till elevens förmåga	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Mina lärare får mig att tro på mig själv i mitt skolarbete	7,5	12	36%	15	45%	*	-	0	0%	*	-
Samtliga år 2	6,4	6 206	23%	12 569	46%	5 123	19%	1 587	6%	1 977	7%
Mina lärare förväntar sig att jag ska göra mitt bästa	7,5	14	42%	13	39%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	8,1	13 436	49%	10 722	39%	1 225	4%	386	1%	1 693	6%
Jag kan nå kunskapskraven i skolan om jag försöker	8,6	22	67%	9	27%	*	-	*	-	0	0%
Samtliga år 2	8,4	15 708	57%	9 832	36%	1 214	4%	272	1%	436	2%
Index		7,9									
Samtliga år 2		7,7									

	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
4. Anpassning efter elevens behov											
Jag kan få extraundervisning om jag skulle behöva det	7,8	14	42%	14	42%	*	-	0	0%	*	-
Samtliga år 2	7,0	8 165	30%	10 333	38%	3 441	13%	1 264	5%	4 259	16%
Mina lärare hjälper mig i skolarbetet när jag behöver det	8,3	18	55%	**	-	0	0%	*	-	0	0%
Samtliga år 2	7,6	10 827	39%	13 264	48%	2 295	8%	589	2%	487	2%
Skolarbetet är för svårt för mig (-)	6,4	*	-	5	15%	16	48%	8	24%	*	-
Samtliga år 2	6,1	1 317	5%	6 967	25%	13 100	48%	5 236	19%	842	3%
Index		7,5									
Samtliga år 2		6,9									

	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
5. Utmaningar											
I min skola finns det extrauppgifter för de som hinner och vill ha det	8,5	19	58%	7	21%	*	-	0	0%	*	-
Samtliga år 2	7,2	8 392	31%	10 593	39%	2 797	10%	966	4%	4 714	17%
Jag kan få svårare uppgifter om jag vill	7,7	13	39%	14	42%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	7,2	8 384	31%	11 529	42%	2 923	11%	867	3%	3 759	14%
Jag får för lite utmanande arbetsuppgifter i skolan (-)	5,2	7	21%	*	-	11	33%	6	18%	*	-
Samtliga år 2	6,6	1 454	5%	4 794	17%	12 478	45%	7 242	26%	1 494	5%
Index		7,1									
Samtliga år 2		7,0									

6. Argumentation och kritiskt tänkande	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
På lektionerna får vi diskutera och debattera olika frågor	7,4	13	39%	11	33%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	6,6	6 146	22%	14 429	53%	4 793	17%	1 120	4%	974	4%
I min skola får jag lära mig att argumentera för min sak	7,3	11	33%	12	36%	*	-	*	-	6	18%
Samtliga år 2	6,8	7 916	29%	12 033	44%	3 854	14%	1 710	6%	1 949	7%
Mina lärare uppmuntrar oss elever att reflektera över vad vi hör och läser	7,2	11	33%	15	45%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	6,8	6 798	25%	13 674	50%	3 884	14%	899	3%	2 207	8%
Index		7,3									
Samtliga år 2		6,7									

7. Grundläggande värden i undervisningen/lärandet	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
I min skola pratar vi om mänskliga rättigheter	6,8	11	33%	10	30%	6	18%	*	-	*	-
Samtliga år 2	7,0	9 375	34%	10 987	40%	3 366	12%	1 764	6%	1 970	7%
I min skola pratar vi om jämställdhet mellan könen	5,8	6	18%	12	36%	*	-	*	-	6	18%
Samtliga år 2	5,9	6 489	24%	9 238	34%	5 120	19%	3 621	13%	2 994	11%
I min skola får jag öva på att göra etiska ställningstaganden	6,7	6	18%	11	33%	6	18%	0	0%	10	30%
Samtliga år 2	6,1	3 946	14%	10 050	37%	4 423	16%	1 544	6%	7 499	27%
Index		6,4									
Samtliga år 2		6,3									

8. Grundläggande värden på skolan	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Mina lärare ger killar och tjejer samma förutsättningar	8,1	15	45%	13	39%	*	-	0	0%	*	-
Samtliga år 2	8,0	13 944	51%	8 619	31%	1 797	7%	1 122	4%	1 980	7%
I min skola respekterar vi varandras olikheter	7,2	11	33%	15	45%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	7,2	9 692	35%	12 353	45%	2 819	10%	1 183	4%	1 415	5%
I min skola respekterar elever och lärare varandra	6,9	11	33%	12	36%	5	15%	*	-	*	-
Samtliga år 2	7,1	8 532	31%	13 649	50%	3 050	11%	1 103	4%	1 128	4%
Index		7,4									
Samtliga år 2		7,4									

9. Delaktighet och inflytande	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Vi elever har inflytande över undervisningens innehåll	5,9	*	-	21	64%	6	18%	*	-	*	-
Samtliga år 2	5,1	2 291	8%	11 552	42%	8 921	32%	2 452	9%	2 246	8%
På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter	7,0	11	33%	12	36%	6	18%	*	-	*	-
Samtliga år 2	5,7	3 965	14%	13 164	48%	7 075	26%	2 111	8%	1 147	4%
I min skola är vi elever med och påverkar vår skolmiljö	6,0	7	21%	14	42%	*	-	5	15%	*	-
Samtliga år 2	6,4	6 066	22%	12 660	46%	4 670	17%	1 685	6%	2 381	9%
Index		6,3									
Samtliga år 2		5,8									

10. Ordningsregler	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
I min skola följer eleverna de ordningsregler som finns	5,4	*	-	20	61%	9	27%	*	-	*	-
Samtliga år 2	5,9	3 892	14%	13 598	50%	5 781	21%	1 802	7%	2 389	9%
I min skola är vi elever med och bestämmer vilka ordningsregler vi ska ha	5,7	*	-	15	45%	9	27%	*	-	5	15%
Samtliga år 2	5,0	3 610	13%	8 572	31%	6 731	25%	4 321	16%	4 228	15%
Mina lärare ser till att ordningsreglerna på skolan följs	7,6	14	42%	14	42%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	7,0	7 840	29%	13 165	48%	3 256	12%	905	3%	2 296	8%
Index		6,3									
Samtliga år 2		6,0									

11. Studiero	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Jag har studiero på lektionerna	6,7	6	18%	22	67%	*	-	*	-	0	0%
Samtliga år 2	6,2	5 486	20%	13 759	50%	5 444	20%	2 076	8%	697	3%
På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet (-)	4,9	*	-	11	33%	15	45%	*	-	*	-
Samtliga år 2	5,4	3 761	14%	7 618	28%	10 506	38%	4 664	17%	913	3%
Mina lärare ser till att det är studiero på lektionerna	7,5	12	36%	16	48%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	6,4	5 813	21%	14 120	51%	5 271	19%	1 304	5%	954	3%
Index		6,4									
Samtliga år 2		6,0									

	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
12. Trygghet											
I min skola finns det elever som jag är rädd för (-)	7,1	*	-	7	21%	5	15%	17	52%	*	-
Samtliga år 2	8,3	1 441	5%	2 499	9%	4 217	15%	18 143	66%	1 162	4%
I min skola finns det personal som jag är rädd för (-)	7,2	*	-	6	18%	6	18%	17	52%	*	-
Samtliga år 2	8,4	1 273	5%	2 175	8%	4 337	16%	18 655	68%	1 022	4%
Jag känner mig trygg i skolan	8,3	17	52%	13	39%	0	0%	*	-	*	-
Samtliga år 2	8,2	15 067	55%	9 438	34%	1 443	5%	739	3%	775	3%
Index		7,5									
Samtliga år 2		8,3									

	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
13. Förhindra kränkningar											
Min skola arbetar aktivt med att förhindra kränkande behandling	7,5	12	36%	14	42%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	7,1	8 170	30%	10 000	36%	2 953	11%	1 109	4%	5 230	19%
De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt	7,1	12	36%	11	33%	6	18%	*	-	*	-
Samtliga år 2	7,3	9 184	33%	8 604	31%	2 652	10%	1 177	4%	5 845	21%
Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev	8,2	19	58%	5	15%	*	-	*	-	5	15%
Samtliga år 2	7,3	10 840	39%	10 272	37%	2 762	10%	1 626	6%	1 962	7%
Index		7,6									
Samtliga år 2		7,2									

14. Elevhälsa	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Elevhälsogruppen i min skola frågar oss elever om hur vi upplever vår skol- och livssituation	7,4	14	42%	9	27%	*	-	0	0%	*	-
Samtliga år 2	6,3	6 326	23%	10 062	37%	4 339	16%	2 335	9%	4 400	16%
Jag kan gå och prata med skolsköterskan eller kuratorn/skolpsykolog om vad jag vill, det måste inte ha hänt något allvarligt	8,5	18	55%	7	21%	*	-	0	0%	*	-
Samtliga år 2	7,7	11 809	43%	8 743	32%	1 840	7%	1 316	5%	3 754	14%
På min skola är det OK att lämna lektionen om man känner ett behov av att träffa skolsköterskan eller kurator	8,0	15	45%	10	30%	*	-	*	-	5	15%
Samtliga år 2	7,7	10 843	39%	8 401	31%	1 856	7%	1 141	4%	5 221	19%
Index		7,9									
Samtliga år 2		7,2									

15. Övergripande nöjdhet (bildar ej index)	Medel- värde	Stämmer helt och hållet		Stämmer ganska bra		Stämmer ganska dåligt		Stämmer inte alls		Vet ej	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Jag är nöjd med min skola som helhet	8,0	19	58%	9	27%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	7,5	11 883	43%	10 794	39%	2 405	9%	1 290	5%	1 090	4%
Jag skulle rekommendera min skola	7,5	15	45%	11	33%	*	-	*	-	*	-
Samtliga år 2	7,3	11 651	42%	8 969	33%	2 768	10%	2 052	7%	2 022	7%

Redovisningsprinciper

För att säkra resultatens tillförlitlighet, och för att resultaten ska redovisas, måste följande kriterier vara uppfyllda:

Svarsfrekvens

Minst 65 procent av respondenterna på skolenheten måste ha besvarat Skolenkäten.

Indexvärden

Minst 5 personer på skolenheten måste ha besvarat Skolenkäten.

Enskilda påståenden

Minst 20 personer på skolenheten måste ha besvarat Skolenkäten för att enskilda påståenden ska redovisas. Om det är 10–19 personer som har svarat redovisas dock medelvärdet för respektive påstående.

Principer för att skydda respondenternas anonymitet

För att det inte ska vara möjligt att kunna identifiera enskilda svarande finns ett antal begränsningar för hur resultaten för den enskilda skolenheten redovisas:

Enskilda svarsalternativ

- För att resultatet för ett enskilt svarsalternativ (t.ex. Stämmer helt och hållet) ska redovisas krävs att minst fem personer har angett svarsalternativet
- Om det är färre än fem personer som har angett ett visst svarsalternativ maskeras resultatet automatiskt för att säkra anonymiteten
- Om endast ett svarsalternativ har färre än fem svar maskeras även det svarsalternativ med näst minst antal svar för att det inte ska vara möjligt att räkna ut hur många som angett det andra alternativet

Resultaten maskeras på följande sätt:

* = 1–9 svarande, ** = 10–19 svarande, *** = 20 eller fler svarande

Om ingen har angett ett visst svarsalternativ anges dock detta (med 0).

Om Skolenkäten

Syfte

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet. Det kallas regelbunden tillsyn. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till en god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen. Enkäterna är en viktig del av granskningen. Delar av enkätresultatet kommer också att presenteras på Skolverkets webbplats www.valjaskola.se.

Här kan du läsa mer om Skolinspektionens regelbundna tillsyn av skolenheterna:
www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Regelbunden-tillsyn/

Skolenkätens frågor utgår från de bedömningsområden som den regelbundna tillsynen är inriktad på. Den regelbundna tillsynens syfte är att se till att skolenheterna följer de lagar, regler och läroplaner som finns för skolverksamheter.

Frågorna fokuserar särskilt på de områden som det kan vara svårt att få information om från andra källor. Resultaten utgör en viktig grund för den regelbundna tillsynen av skolenheterna.

Indexvärden

Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning. Indexvärdena är tänkta att jämföras med övriga skolenheters indexvärden för respektive område. Detta kan ge en uppfattning om hur den aktuella skolenheten förhåller sig gentemot samtliga skolenheter i enkätomgången. Indexvärdena för de olika områdena bör inte jämföras med varandra.

Ett index är ett sammantaget mått på något man vill mäta, exempelvis ett bedömningsområde. Skolenkätens indexvärden konstrueras genom att lägga samman tre påståenden. Indexvärdet är alltså medelvärde för de tre hopslagna påståendena. I beräkningen av index ges de olika svarsalternativen ett värde som sedan summeras och delas på antalet svar. Svarsalternativet "Vet ej" exkluderas helt från beräkningarna. Svarsalternativens värden är:

- Stämmer helt och hållet = 10
- Stämmer ganska bra = 6,67
- Stämmer ganska dåligt = 3,33
- Stämmer inte alls = 0

Svarsalternativen för negativa påståenden (markerade med minustecken i resultatredovisningen) beräknas med omvänt värde, det vill säga:

- Stämmer helt och hållet = 0
- Stämmer ganska bra = 3,33
- Stämmer ganska dåligt = 6,67
- Stämmer inte alls = 10

Detta görs för att påståendenas resultat ska gå i linje med övriga påståenden.